



Inatsisartunut ilaasortamut
Anna Wangenheimut

01-11-2021
Suliap normua 2021 - 18975
Akt. id. 17071611

Postboks 260
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 66 66
E-mail: aian@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Inatsisinik atuutsitsinermit suliassaqarfimmut nunanit allanit attaveqaatit pillugit § 37 naapertorlugu apequttip 143-2021-p akineqarnera

Asasara Anna Wangenheim.

Apequtinnut qujanaq. Apequtitit ataani issuarneqarput, ataatsimoortillugulu akissummik malitseqartinneqarlutik.

Naalakkersuisunut apequtit:

1. Nunat suut Kalaallit Nunaat attaveqarfigisimavaat pinerluttulerinermit Inatsipput isumassarsiorfigalugu?

a. Nunanit taakkuninnga kikkut, toqqaannartumik kissaatigisimavaat pinerluttulerinermit inatsisitta ilusilersorneranut issuaajumallutik?

i. Taamaassimappat, nunat sorliit?

b. Nunat arlaannaataluunniit imaluunniit nunat marlussuinnaat pinerluttulerinermit inatsiserput issuarumallugu kissaateqarsimappata, taava qanoq paasissavarput, Naalakkersuisut oqarpata "nunarsuarmi nunat tamarmik isigigaatigut"?

i. Nunat apeqqummut tassunga saaffiginnissimasut amerlassusaannut tunngatillugu, taava Naalakkersuisut oqariartuutertik "nunarsuarmi nunat tamarmik isigigaatigut" attatiinnarniarpaat?

Pinerluttulerinermit inatsiserput pillugu pisortatigoortumik nunat allat naalakkersuisuinit saaffiginnissummik Naalakkersuisut tigusaqarnikuunngillat, tamannalu aamma Inatsisartut inersuaanni ulloq 12. Oktober pinerluttulerinermit inatsisip allangortinneqarnissaa pillugu imm. 157-p suliarineqarneranut atatillugu akissutaasumut attuumassuteqartinneqarani..



Ilisimatusarnerup silarsuaanit, tusagassioffinnit sulianillu ilisimasalinnit uagut pinerluttulerinermi inatsiserput asseqanngitsoq pillugu soqutiginninnerit ingerlaavartumik pineqartartut innersuussummi pineqarput. Nunarsuarmi nunat arlaannaataluunniit pinerluuteqartarneq imaluunniit pinerluuteqartarnermut uteqqittarneq ajornartorsiutaasoq pimoorullugu ajugaaffiginikuunngilaa. Tamatuma peqatigisaanik pillaasarneq immi pinerluuteqartarnermut imaluunniit pinerluuteqartarnermut uteqqittarneq sunniuteqarneq ajortoq ilisimatusarnerup paatsuugassaangitsumik tikkuarpaa. Pinerluuteqarnermi iliusereriikkat kinguneqartinneqarnissaat pillaanermi siunertarineqarpoq, kisiannili aamma eqqugaasunut, qanigisaasunut inuiaqatigiinnullu pinerluuteqartarnerup akuerineqarsinnaanginneranik aamma pinerluttuliornerup kinguneqartariaqarneranik takutitsilluni.

Pillaasarnerup immi pinerluuteqartarnermut uteqqittarneq akiorneq ajoraa ilisimatusarnerup takutimmagu, aamma tamatuma peqatigisaanik inuiaqatigiittut pinerluuteqartarnerup akuerineqannginnissaa pingaaruteqarmat, eqqugaasut eqqarsaatigineqarnissaat kiisalu illuatungaani naapertuilluatumik pineqarnermik misigittinneqarneq illuatungaani kingumut innuttaasutut inooqataasinnaalersitseqqinniarnaq pillugu oqimaaqatigiissisoqassaaq, tassani pinerluuteqarnermik iliutsip kinguneqartinneqarnissaanik qulakkeerinnineq aamma pillaaneq pinerluuteqartumut pinerluttuliornerup iluani qaffakkiartuinnavinnissaanik ingalassimatitsisoq nassaarineqassalluni. Tassunga tunngatillugu kalaallit pinerluttulerinermi inatsisaat allanik asseqanngilaq taamaammallu avataanit soqutigineqarpoq.

Soqutiginninnermi pingaarnertut kingumut innuttaasutut inooqataasinnaalersitseqqinneq pineqarpoq taamaallillunilu pinerluttup aallaavigineqarneranik tunngavik pineqarluni, tassani taamaallaat iliuserineqartoq pinnagu, ataatsimut isigalugu pinerluttumut pissutsit aallaavigineqarlutik. Ilaatigut ilisimatusartunit ilisimatusarnerminnut atatillugu paasisassarsiortunit saaffiginninnerit pineqarput. Allattariarsornikkut allatigullu tusagassiivinnit, uagut pinerluttulerinermi inatsippit pillugu oqaluttualiortunit saaffiginnissutit pineqarput. Oqallisigineqarluartut ilaat soorunami tassaavoq Netflix-ip piviusulikkersaarussiaa "*Inside the World's Toughest Prisons*" januar 2021-imeersoq, kisianni taakku aviisini ilanngutassianit ilanngussanillu allanit nioqquutissiarineqartunit tigulaagaannaapput, taakkunanngalu amerlanerpaat pinerluttup aallaavigineqarneranik tunngavippiaq ukkataraat. Tusagassiivinni suliaqartut annerit allat soorlu CNN, BBC Al Jazeera-lu kalaallit pinerluttulerinermi inatsisaat pillugu ilanngutassiornikuupput. Tusagassiiviit taakku kalaallit pinerluttulerinermi inatsisaanik ukkatarinnilersillugit, nalinginnaasumit allaanerumsumik pullaveqarneq pineqarmat tassunga pissutaavoq. Naggataagut kalaallit pinerluttulerinermi inatsisaat sulianik ilisimasallit akornannit soqutigineqarpoq, immaqa immikkut ittumik isumaginninnermut suliassa qarfirmmeersunit.

Naalakkersuisut eqqartuusseriaaserput allatut ajornartumik ajunngilluinnartuunngitsoq isumaqarput, kisianni tamatuma peqatigisaanik pitsaasunik erseqqissunillu allanik suli periarfissaqanngitsoq isumaqarlutik. Innuttaasunut ataatsimoorussamik akisussaaffeqarnitsinnik isumassarsiaq, aamma pinerluttunut pingaaruteqarpoq. Pinerluttut pillaatisiaminnik atuittulit ineriartornissaminut allanngornissaminnullu periarfissinneqarnerat tamanut iluaqutaassaaq. Tamatuma peqatigisaanik pinerluuteqarnerup akuerineqannginneranik takutitsinissaq taamatuttaaq pingaaruteqarpoq.

Herstedvester Fængsel-imi psykologit sulinermik misiliininninngaanniit, aamma eqqugaasumit isiginninnermit inissinneqarsimasunillu isiginninnermit sammisaq pillugu isiginniffinnit assigiinngitsunit sulisimaninnit, Inatsisunik atuutsitsinermit suliassa qarfik uannut inuttut soqutiginnartuuvuq. Misilittakkat taakku politikkikkut inuunermit ilanngutissallugit pingaaruteqarput, soorlu aamma inuussutissarsiutigalugu aamma inuttut misilittakkaminik, inatsisunik atuutsitsinermit suliassa qarfitsinnut, tunniussisinnaasunik nunatsinni assingusunik inoqartoq.



Pitsaasumik ilisimasanillu tunngaveqartumik oqallinnissaq Naalakkersuisut kissaatigaat, tassanilu najukkani innuttaasut ilanngutissavagut, matumani sulianik ilisimasallit amerlasuut ilanngullugit. Aaqqissuussaanitta pitsaaqutaasa ajoqutaasalu oqallisigineqarnissaat ammaffigissavarput. Taamaammat sammisaq pillugu inuiaqatigiinni oqallinnissaq Naalakkersuisut tikilluaqqaat suliassallu arlaannut ilanngukkusutat takkukkumaartussat tikilluaqullugit.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Naaja Mathanielsen
Naaja H. Nathanielsen